Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0015

Nebaudžiamumo problemos sprendimas taikant ES sankcijas, įskaitant ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą (vadinamąjį ES Magnitskio aktą)

2026 m. sausio 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl nebaudžiamumo problemos sprendimo taikant ES sankcijas, įskaitant ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą (vadinamąjį ES Magnitskio aktą) (2025/2049(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 1948 m. gruodžio 10 d. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

– atsižvelgdamas į 1950 m. lapkričio 4 d. Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją,

– atsižvelgdamas į 1966 m. gruodžio 16 d. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,

– atsižvelgdamas į 1984 m. gruodžio 10 d. JT konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (toliau – ES sutartis), ypač į jos 2 straipsnį, 3 straipsnio 5 dalį, 21, 23, 29 straipsnius ir 31 straipsnio 2 dalį,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 215 straipsnį, susijusį su ribojamųjų priemonių, taikomų fiziniams ar juridiniams asmenims, grupėms arba nevalstybiniams subjektams, priėmimu,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,

– atsižvelgdamas į prie Lisabonos sutarties pridėtą Deklaraciją Nr. 25, susijusią su poreikiu užtikrinti asmenų ar subjektų, kuriems taikomos ES ribojamosios priemonės arba ES kovos su terorizmu priemonės,

teisės į tinkamą procesą apsaugą ir laikymąsi,

– atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimų (vadinamosios skubios rezoliucijos), priimtas pagal Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 7 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2020/1999[1] ir Tarybos reglamentą (ES) 2020/1998[2] dėl ribojamųjų kovos su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais priemonių,

– atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 2 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/371[3], 2021 m. kovo 22 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/478[4] ir 2025 m. gegužės 28 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2025/1111[5], kuriais įgyvendinamas Reglamentas (ES) 2020/1998 dėl ribojamųjų kovos su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais priemonių,

– atsižvelgdamas į Tarybos sprendimus, kuriais iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas (BUSP) 2020/1999, įskaitant 2021 m. kovo 2 d. Sprendimą (BUSP) 2021/372[6], 2021 m. kovo 22 d. Sprendimą (BUSP) 2021/481[7], 2021 m. gruodžio 13 d. Sprendimą (BUSP) 2021/2197[8], 2023 m. liepos 20 d. Sprendimą (BUSP) 2023/1504[9], 2023 m. rugsėjo 8 d. Sprendimą (BUSP) 2023/1716[10], 2024 m. balandžio 4 d. Sprendimą (BUSP) 2024/1025[11], 2024 m. balandžio 4 d. Sprendimą (BUSP) 2024/1074[12], 2024 m. balandžio 19 d. Sprendimą

---

1 OL L 410 I, 2020 12 7, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1999/oj.
2 OL L 410 I, 2020 12 7, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/1998/oj.
3 OL L 71 I, 2021 3 2, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/371/oj.
4 OL L 99 I, 2021 3 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/478/oj.
5 OL L, 2025/1111, 2025 5 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1111/oj.
6 OL L 71 I, 2021 3 2, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/372/oj.
7 OL L 99 I, 2021 3 22, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/481/oj.
8 OL L 445 I, 2021 12 13, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2197/oj.
9 OL L 183 I, 2023 7 20, p. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1504/oj.
10 OL L 221 I, 2023 9 8, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1716/oj.
11 OL L, 2024/1025, 2024 4 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1025/oj.
12 OL L, 2024/1074, 2024 4 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1074/oj.

(BUSP) 2024/1175[13], 2024 m. liepos 15 d. Sprendimą (BUSP) 2024/1967[14], 2024 m. gruodžio 2 d. Sprendimą (BUSP) 2024/3004[15], 2025 m. vasario 18 d. Sprendimą (BUSP) 2025/346[16] ir 2025 m. gegužės 27 d. Sprendimą (BUSP) 2025/1110[17],

– atsižvelgdamas į savo 2021 m. liepos 8 d. rezoliuciją dėl ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo (ES Magnitskio aktas)[18] ir 2025 m. balandžio 2 d. rezoliuciją dėl 2024 m. metinio pranešimo dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje[19],

– atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 18 d. Tarybos išvadas dėl 2020–2024 m. ES veiksmų plano žmogaus teisių ir demokratijos srityje, kurio galiojimas pratęstas iki 2027 m.,

– atsižvelgdamas į 2023 m. gruodžio 4 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2023/2721, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2020/1999 dėl ribojamųjų kovos su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais priemonių[20], kuriuo ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo (ES Magnitskio akto) taikymas pratęstas trejiems metams, t. y. iki 2026 m. gruodžio 8 d.,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A10-0266/2025),

A. kadangi ES sutarties 21 straipsnyje pažymima, kad Sąjungos veiksmai „grindžiami (...) demokratijos, teisinės valstybės, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių visuotinumo ir nedalomumo, pagarbos žmogaus orumui, lygybės ir solidarumo principais bei Jungtinių Tautų Chartijos ir tarptautinės teisės principų laikymusi“;

B. kadangi 2020 m. gruodžio mėn. patvirtinus ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą (ES Magnitskio aktą) ES suteikta

---

13 OL L, 2024/1175, 2024 4 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1175/oj.
14 OL L, 2024/1967, 2024 7 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1967/oj.
15 OL L, 2024/3004, 2024 12 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3004/oj.
16 OL L, 2025/346, 2025 2 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/346/oj.
17 OL L, 2025/1110, 2025 5 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1110/oj.
18 OL C 99, 2022 3 1, p. 152.
19 OL C, C/2025/4390, 2025 9 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4390/oj.
20 OL L, 2023/2721, 2023 12 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2721/oj.

galimybė nustatyti ribojamąsias priemones asmenims ir subjektams, atsakingiems už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus visame pasaulyje; kadangi kai kurios ES valstybės narės yra priėmusios savo nacionalinės teisės aktus, panašius į Magnitskio aktą, ir jie yra svarbios priemonės, kuriomis papildomos ES sankcijos; kadangi panašius sankcijų režimus jau taiko Jungtinės Amerikos Valstijos, Kanada, Jungtinė Karalystė, Australija ir kitos panašiai mąstančios valstybės; kadangi su sankcijomis susijęs panašiai mąstančių valstybių bendradarbiavimas ir veiksmų koordinavimas didina sankcijų veiksmingumą;

C. kadangi Europos Žmogaus Teisių Teismas vienbalsiu septynių teisėjų sprendimu byloje *Magnitsky ir kiti prieš Rusiją* (ieškiniai Nr. 32631/09 ir Nr. 53799/12) 2019 m. rugpjūčio 27 d. konstatavo, kad Rusija yra atsakinga už Sergejaus Magnitskio mirtį kalėjime ir kad jis patyrė tyčinius smurto veiksmus, prilygstančius nežmoniškam ir žeminančiam elgesiui; kadangi, nepaisant tyrimų dėl jo sulaikymo, kankinimo, neteisėto baudžiamojo pomirtinio persekiojimo ir mirties, niekas nebuvo patrauktas baudžiamojon atsakomybėn;

D. kadangi savo 2021 m. liepos 8 d. rezoliucijoje dėl ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo (ES Magnitskio akto) Parlamentas palankiai įvertino tai, kad priimtas sankcijų režimas, kuris yra labai svarbi ES žmogaus teisių ir užsienio politikos priemonių sudedamoji dalis;

E. kadangi ES visuotinis sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimas taikomas labai įvairiems žmogaus teisių pažeidimams, o į sąrašą įtraukiami asmenys ir subjektai gali būti, be kita ko, už nusikalstamas veikas atsakingi asmenys, sąlygas įvykdyti nusikalstamą veiką sudarantys asmenys ir subjektai, taip pat tretieji asmenys, teikiantys priemones ar techninę pagalbą represijoms;

F. kadangi ES visuotinis sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimas taikomas ne platiems ekonomikos sektoriams, bet atskiriems už nusikalstamas veikas atsakingiems asmenims ir subjektams, o tai sumažina netiesioginę žalą plačiajai visuomenei ir taip nekenkiama galimybei gauti maisto, vaistų ar viešųjų paslaugų;

G. kadangi ES visuotinis sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimas taip pat apima plačiai paplitusius pažeidimus ir sistemingus ar rimtus susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su ES sutarties 21 straipsnyje nustatytais bendros užsienio ir saugumo politikos tikslais, pavyzdžiui, kankinimus ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą, vergiją, neteismines, sumarines ar savavališkas egzekucijas ir žudymus, priverstinį asmenų dingimą, savavališkus areštus ar sulaikymus, prekybą žmonėmis, seksualinį smurtą ir smurtą dėl lyties, taikių susirinkimų ir asociacijų laisvės pažeidimus, nuomonės ir saviraiškos laisvės pažeidimus ir religijos ar tikėjimo laisvės pažeidimus;

H. kadangi įtraukimas į sąrašą pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą yra tarptautinio nukentėjusiųjų nuo žmogaus teisių pažeidimų pripažinimo forma;

I. kadangi tarptautinės represijos dar nėra įtrauktos į šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų, dėl kurių pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą taikomos sankcijos, sąrašą;

J. kadangi daugelyje Parlamento rezoliucijų raginama lanksčiau ir dažniau taikyti sankcijų priemones sunkiausių tarptautinių nusikaltimų arba šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų atvejais;

K. kadangi 2025 m. lapkričio 4 d. sąraše, sudarytame pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą, buvo 168 įrašai (131 asmuo ir 37 subjektai); kadangi asmenų ir subjektų sąrašas pagal šį režimą išsiplėtė, tačiau mažai žinoma apie jo poveikį ir veiksmingumą;

L. kadangi, nepaisant pažangos, tebėra didelių spragų, susijusių su įtraukimo į tarptautinius sąrašus geografine ir temine aprėptimi ir sankcijų tikslus atitinkančių kriterijų nustatymu; kadangi, nepaisant kelių Parlamento raginimų, korupcija vis dar nelaikoma nusikaltimu pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą;

M. kadangi įtraukiant į sąrašą daugiausia dėmesio skiriama ne sunkiausiems tarptautiniams nusikaltimams, pavyzdžiui, genocidui, nusikaltimams žmoniškumui ir sisteminiams socialinių ir ekonominių teisių pažeidimais, o fizinės neliečiamybės ir pilietinių bei politinių teisių pažeidimams, visų pirma autoritarinių režimų aplinkybėmis nukreiptiems prieš politinius oponentus ir aktyvistus, daugiausia vyrus;

N. kadangi įtraukimo į sąrašą aprėptis, atsižvelgiant į ES strateginius santykius ir geopolitinius interesus, iš esmės yra geografiškai koncentruota, todėl nepakankamai reaguojama į padėtį kitose teritorijose ir į kitus kontekstus;

O. kadangi konfidencialumas, susijęs su galimu įtraukimu į sąrašą arba išbraukimu iš jo, yra labai svarbus siekiant užtikrinti ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo veiksmingumą; kadangi Parlamentas turėtų atlikti tam tikrą vaidmenį šiame procese;

P. kadangi siekiant sustiprinti ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo legitimumą reikalinga parlamentinė kontrolė; kadangi Taryba ir toliau nepakankamai atsižvelgia į Parlamento rezoliucijas, kuriose pateikiamos rekomendacijos dėl papildomų sąrašų;

Q. kadangi pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą šiuo metu galima taikyti tik turto įšaldymą ir draudimus išduoti vizas;

R. kadangi dabartinį turto įšaldymo ir draudimo išduoti vizą režimą būtų galima papildyti papildomomis priemonėmis, pavyzdžiui, finansinių paslaugų, viešųjų pirkimų ir dalyvavimo ES finansuojamuose projektuose apribojimais, o jo taikymo sritis turėtų būti išplėsta, taikant jį ir tiesioginių žmogaus teisių pažeidėjų šeimos nariams;

S. kadangi Komisija vis dar nėra pateikusi pakankamai gairių, kad būtų galima patikslinti draudimų teikti asmenims ir subjektams, kuriems taikomos sankcijos, bet kokią paramą, įskaitant techninę ir materialinę paramą, taikymo sritį;

T. kadangi dėl tam tikrų įgyvendinimo spragų, pavyzdžiui, dėl nukrypti leidžiančių nuostatų, pagal kurias leidžiamos sutartys, sudarytos iki asmenų ar subjektų įtraukimo į sąrašą, suteikia galimybių apeiti sankcijas ir mažina sankcijų veiksmingumą;

U. kadangi esami geografiniu pagrindu taikomi ES sankcijų režimai apima daugiau apribojimų, kurie galėtų papildyti ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą taikant kryžminį įtraukimą į sąrašus;

V. kadangi ES visuotiniu sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimu daugiausia dėmesio skiriama žemesnio lygio pareigūnams ir pareigoms, o tie, kurie turi realią politinę ir karinę galią, į sąrašą, sudaromą pagal šį režimą, dažnai neįtraukiami;

W. kadangi į sąrašą pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą iki šiol nebuvo tikslingai įtraukiami jokie asmenys ir subjektai, įvykdę kai kuriuos sunkiausius tarptautinius nusikaltimus, pripažintus Romos statute;

X. kadangi pilietinės visuomenės veikėjai ir toliau su ES institucijomis bendradarbiauja neoficialiai, siūlydami asmenis ir subjektus, kurie turėtų būti įtraukti į sąrašą, nes nėra struktūrinio jų indėlio mechanizmo; kadangi Europos išorės veiksmų tarnybai (EIVT) trūksta išteklių, kad galėtų įvertinti, ištirti gaunamą informaciją ir į ją reaguoti;

Y. kadangi didesnis skaidrumas, geresnis koordinavimas su atskaitomybės mechanizmais, koordinavimas su tarptautiniais subjektais bei panašiai mąstančiomis valstybėmis ir Jungtinių Tautų lygmens sąrašų perėmimas sustiprintų sankcijų režimo veiksmingumą;

Z. kadangi kai kurios valstybės narės netinkamai taikė ES sankcijas, nes leido asmenims, kuriems taikomos sankcijos, atvykti į ES teritoriją; kadangi toks netinkamas sankcijų taikymas labai kenkia ES patikimumui ir kelia grėsmę ES sankcijų režimų veiksmingumui;

AA. kadangi sankcijos įgyvendinamos daugiausia nacionaliniu lygmeniu ir

kiekviena valstybė narė yra atsakinga už sankcijų vykdymo užtikrinimą savo teritorijoje; kadangi dėl to kyla silpnų grandžių rizika, kai asmenys ar įmonės gali bandyti apeiti sankcijas perkeldami pinigus ar veiklą į valstybes nares, kuriose įgyvendinimas lėtesnis arba ne toks griežtas; kadangi ES institucijos ne kartą pabrėžė, jog tam, kad sankcijos iš tiesų darytų poveikį, jas reikia taikyti vienodžiau ir labiau koordinuotai;

AB. kadangi Parlamentas daugelyje rezoliucijų yra raginęs nustatyti, kad sankcijos pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą būtų nustatomos balsuojant kvalifikuota balsų dauguma;

AC. kadangi ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo taikymas pratęstas iki 2026 m. gruodžio mėn. ir tai suteikia galimybę peržiūrėti režimą;

1. pakartoja, kad remia ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą kaip būtiną užsienio politikos priemonę, skirtą žmogaus teisėms visame pasaulyje gerinti ir ES žmogaus teisių apsaugos priemonių rinkiniui stiprinti, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad jis gali padėti keisti asmenų ir subjektų, kuriems taikomos sankcijos, elgesį ir prisidėti prie pastangų patraukti atsakomybėn už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus tiesiogiai atsakingus asmenis, taip pat asmenis ir subjektus, sudarančius sąlygas tuos pažeidimus padaryti, kurstytojus ir netiesioginius rėmėjus, taip pat tuos, kurie gauna tiesioginę ar netiesioginę naudą iš tokių pažeidimų, įskaitant artimus šeimos narius; pabrėžia, kad ši priemonė parengta taip, kad nedarytų poveikio gyventojų naudojimuisi žmogaus teisėmis;

2. dar kartą patvirtina savo tvirtą ryžtą kovoti su nebaudžiamumu už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus visame pasaulyje, veiksmingai taikant esamas ES sankcijų priemones ir įrankius, įskaitant ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą; dar kartą patvirtina tvirtą įsipareigojimą dėl tarptautinės teisingumo sistemos, kuri susiduria su precedento neturinčiais iššūkiais, įskaitant nepagrįstas sankcijas Tarptautinio baudžiamojo teismo teisėjams ir darbuotojams, iš kurių kai kurie yra ES piliečiai; atsižvelgdamas į tai, primygtinai ragina ES aktyvuoti savo blokavimo statutą[21], kad būtų apribotas šių sankcijų poveikis;

Politikos nuoseklumas ir strateginis veiksmingumas

3. ragina atlikti išsamų ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo poveikio ir jo sąveikos su konkrečioms valstybėms taikomomis ES sankcijomis ir kitomis ES horizontaliosiomis

---

21 1996 m. lapkričio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2271/96 saugantis nuo trečiosios šalies priimtų teisės aktų eksteritorialaus taikymo poveikio ir tuo grindžiamų ar iš to kylančių veiksmų (OL L 309, 1996 11 29, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2271/oj).

ribojamosiomis priemonėmis vertinimą, siekiant įvertinti šio sankcijų režimo nuoseklumą, proporcingumą ir veiksmingumą, be kita ko, keičiant į sąrašą įtrauktų asmenų ir subjektų elgesį, nustatyti veiklos spragas ir užtikrinti nuoseklų strateginį taikymą visame pasaulyje, taip pat ragina peržiūrėti ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą atsižvelgiant į šio poveikio vertinimo išvadas;

4. ragina bent kas 12 mėnesių nuolat sistemingai peržiūrėti pagal ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą sudarytą sąrašą, kad būtų užtikrintas jo nuoseklumas, proporcingumas ir atitiktis naujausiai informacijai ir teisminių institucijų sprendimams;

5. mano, kad turėtų būti pateikta daugiau informacijos apie išbraukimo iš sąrašo kriterijus, kad būtų užtikrintas didesnis teisinis aiškumas, tinkamas procesas, skaidrumas ir atskaitomybė;

6. dar kartą pakartoja, jog svarbu, kad ES visuotinis sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimas derėtų su konkrečioms valstybėms taikomomis ir horizontaliosiomis ES ribojamosiomis priemonėmis, sektorinėmis priemonėmis ir ginklų embargais, taip pat su esamomis tarptautinėmis sankcijų sistemomis ir jas papildytų;

7. ragina Tarybą stengtis suderinti, kai politiškai ir teisiškai įmanoma, ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo sąrašą su panašiai mąstančių partnerių, visų pirma G7 ir JT Saugumo Taryboje, sankcijų sąrašais, siekiant padidinti pasaulinį legitimumą ir veiksmingumą;

8. ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo ir tarptautinių atskaitomybės mechanizmų, pavyzdžiui, JT, Tarptautinio baudžiamojo teismo ir regioninių žmogaus teisių teismų, sinergijas, kad būtų padidintas ES veiksmų kovojant su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais veiksmingumas;

9. pabrėžia, jog svarbu, kad ES šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės savo sankcijų režimus suderintų su ES visuotiniu sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimu, atsižvelgdamos į platesnį savo politikos suderinimą su ES bendra užsienio ir saugumo politika;

10. visapusiškai pritaria tam, kad būtų taikomos tikslinės kovos su korupcija sankcijos pagal ES sistemą, kurios ilgą laiką buvo Parlamento prioritetas, nesvarbu, ar jos būtų įtrauktos į ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą, ar būtų taikomos pagal kitą režimą; rekomenduoja išplėsti režimo taikymo sritį, kad ji apimtų didelio masto korupcijos atvejus ir piktnaudžiavimą valstybės viešųjų pirkimų sutartimis, kuriomis tiesiogiai palaikomi autoritariniai režimai, taip susiejant žmogaus teisių pažeidimus su kleptokratine praktika; be to, pabrėžia, kad taikant kovos su korupcija sankcijas turėtų būti atsižvelgiama į platesnį sisteminį kontekstą ir jos turėtų būti glaudžiai susietos su išsamiomis

strategijomis atitinkamų subjektų atžvilgiu; palankiai vertina tai, kad Komisija pateikė pasiūlymą dėl kovos su korupcija sankcijų režimo; apgailestauja, kad kai kurios valstybės narės Taryboje blokavo šį dokumentą;

11. pabrėžia, kad ES visuotinis sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimas taip pat turėtų būti taikomas žmogaus teisių pažeidimams, kuriuos padaryti sąlygas sudaro skaitmeninis sekimas, šnipinėjimo programų eksportas ir kitos represijoms naudojamos technologijos, ir tyčiniams aplinkos niokojimo veiksmams, kuriais aiškiai siekiama padaryti žalos civiliams gyventojams; ragina į sąrašą aiškiai įtraukti su tokiais pažeidimais susijusius asmenis;

12. palankiai vertina tai, kad ES visuotinis sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimas neseniai pradėtas taikyti subjektams, atsakingiems už tarpvalstybines represijas prieš disidentus ir žmogaus teisių gynėjus, ir ragina į sąrašą įtraukti daugiau asmenų ir subjektų, kad būtų atspindėta ši auganti pasaulinė tendencija ir sistemingai vertinami tarpvalstybinių represijų veiksmai, įskaitant skaitmeninį sekimą, priekabiavimą prie ištremtų asmenų ir tarpvalstybinį bauginimą, dezinformaciją bei piktnaudžiavimą teisinėmis priemonėmis; ragina Tarybą patvirtinti aiškią termino „tarpvalstybinės represijos“ apibrėžtį, kad būtų užtikrintas nuoseklus sankcijų taikymas, be kita ko, nevalstybiniams patikėtiniams, pavyzdžiui, privačioms apsaugos bendrovėms ir diasporos organizacijoms; ragina ES paspartinti sankcijų taikymą asmenims ir subjektams, kurie, remiantis patikimais įrodymais, yra atsakingi už tarpvalstybinių represijų prieš žmogaus teisių gynėjus veiksmus, įskaitant priekabiavimą prie giminaičių, skaitmeninius išpuolius ir bauginimą užsienyje;

13. primygtinai ragina valstybes nares nevykdyti dvišalių politinių ar diplomatinių veiksmų, kuriais kenkiama jų įsipareigojimui taikyti tarptautinius baudžiamosios teisenos mechanizmus, įskaitant Romos statutą, ir ginti žmogaus teises, arba kurie prieštarauja ES vieningai pozicijai sankcijų klausimais; paveda Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, jei į šią rekomendaciją nebus atsižvelgta, paraginti atitinkamas valstybes nares suderinti savo veiksmus ir išlaikyti ES vienybę; ragina valstybes nares stiprinti koordinavimą ir naudotis savo pačių priemonėmis, pavyzdžiui, visuotine jurisdikcija ir nacionalinėmis sankcijomis, jei jos taikomos koordinuotai ir siekiant bendrų ES tikslų, kad užtikrintų reikšmingą pokytį ir padėtų pasiekti ES sankcijų tikslų;

14. smerkia tai, kad kai kurios ES valstybės narės netinkamai taikė ES sankcijas, nes leido asmenims, kuriems taikomos sankcijos, atvykti į ES teritoriją, taip pakenkdamos sankcijų patikimumui ir veiksmingumui; primygtinai ragina visas ES valstybes nares visapusiškai ir besąlygiškai taikyti ES sankcijas; ragina Komisiją,

kaip Sutarčių sergėtoją, užtikrinti, kad ES valstybės narės taikytų sankcijas, ir griežtai bei nediskriminuojant reaguoti visais atvejais, kai valstybės narės jų netaiko;

15. pabrėžia, kad ES ribojamosios priemonės gali būti visapusiškai veiksmingos tik tuo atveju, jei jos visose valstybėse narėse bus aiškinamos, jų vykdymas užtikrinamas ir jos įgyvendinamos greitai ir nuosekliai; atkreipia dėmesį į valstybių narių teisinių sistemų, administracinių struktūrų ir veiklos išteklių, skirtų sankcijoms įgyvendinti, skirtumus; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares imtis būtinų priemonių siekiant užtikrinti labiau suderintą ir koordinuotą taikymą, be kita ko, stiprinant turto įšaldymo pajėgumus, gerinant keitimąsi informacija ir kuriant bendrus ES lygmens stebėsenos ir vykdymo užtikrinimo mechanizmus;

16. primygtinai ragina EIVT nustatyti teisėtus būdus, kaip mobilizuoti palūkanas, gautas iš įšaldyto asmenų, kuriems taikomos sankcijos pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą, turto, kad šiais pinigais būtų suteikiama naudos asmenims, nukentėjusiems nuo šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų, įvykdytų asmenų, kuriems taikomos sankcijos; be to, ragina ES išnagrinėti galimybę nustatyti specialią procedūrą, susijusią su neteisėtai gauta nauda;

17. labai palankiai vertina tai, kad Taryba priėmė teminius sankcijų rinkinius pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą; primygtinai ragina Tarybą, siekiant kovoti su kitais konkrečiais ir sunkiais žmogaus teisių pažeidimais, įskaitant kankinimus, priverstinius dingimus, savavališką sulaikymą ir represijas prieš pilietinę visuomenę bei žmogaus teisių gynėjus, sistemingai ir proaktyviai patvirtinti panašias tikslines priemones;

18. pakartoja raginimą Tarybai laipsniškai pereiti prie balsavimo kvalifikuota balsų dauguma priimant sprendimus bendros užsienio ir saugumo politikos srityse, kurie nėra karinio ar gynybinio pobūdžio, pavyzdžiui, dėl sankcijų;

Kovos su nebaudžiamumu stiprinimas

19. ragina užtikrinti, kad ES sankcijų režimas atitiktų ir papildytų tarptautinę baudžiamąją teisę, tarptautinę humanitarinę teisę ir ES politiką teisinės valstybės ir pagrindinių laisvių srityse, siekiant stiprinti kovą su nebaudžiamumu visame pasaulyje;

20. primygtinai ragina ES įtraukimą į sąrašą pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą strategiškai suderinti su nacionalinėmis ir tarptautinėmis baudžiamosios teisenos pastangomis, be kita ko, į sąrašą įtraukiant asmenis, kurių atžvilgiu tarptautiniuose teismuose, pavyzdžiui, Tarptautiniame baudžiamajame teisme, priimti kaltinamieji aktai, ir už sunkiausius tarptautinius nusikaltimus atsakingus asmenis ir kitus veikėjus, kurie

trukdo vykdyti tokius atsakomybės procesus;

21. pabrėžia, jog sankcijomis taip pat turėtų būti siekiama užtikrinti, kad už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus ir korupcijos nusikaltimus atsakingi asmenys neliktų anonimiški, o būtų paviešinti;

22. primygtinai ragina Tarybą užtikrinti, kad visų pasaulio regionų atžvilgiu būtų vienodai atliekamas tikrinimas ir laikomasi įsipareigojimų, ir ištaisyti dabartinį įtraukimo į sąrašą pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą disbalansą geografiniu ir teminiu požiūriu, užtikrinant, kad įtraukimo į sąrašą aprėptis būtų platesnė už dabartinę geografiškai koncentruotą aprėptį ir į sąrašą būtų įtraukiami visi už žmogaus teisių pažeidimus atsakingi asmenys ir subjektai, neatsižvelgiant į jų kilmės šalį;

23. ragina Tarybą ypatingą dėmesį skirti tokiems pažeidimams kaip seksualinis smurtas ir smurtas dėl lyties, diskriminacinė politika ir moterų lyderių, žurnalistų ir aktyvistų persekiojimas, kad į šias kategorijas būtų tinkamai atsižvelgta įtraukiant asmenis ir subjektus į sąrašą ateityje;

24. pažymi, kad iki šiol didelė dalis asmenų, kuriems taikomos sankcijos pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą, dalyvavo valstybės represinio aparato veikloje, tačiau nepriėmė sprendimų, ir tik mažuma į sąrašą įtrauktų asmenų eina vadovaujamas politines ar karines pareigas; primygtinai ragina Tarybą į sąrašą įtraukti ne tik žemesnes pareigas užimančius asmenis, bet ir politinius bei karinius lyderius, ir taikyti sankcijas asmenims, atsakingiems už sprendimų, dėl kurių buvo padaryti sunkūs žmogaus teisių pažeidimai, priėmimą;

25. ragina aktyviau ir veiksmingiau informuoti apie taikomas sankcijas, kad būtų pakartota ES visuotinė pozicija žmogaus teisių ir kovos su nebaudžiamumu klausimais, nes kai kuriais atvejais asmenys, kuriems taikomos sankcijos, nacionalinėje propagandoje vaizduojami kaip didvyriai ir jiems už tai represiniai režimai netgi atlygina; pažymi, kad ES visuotinio sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimo atgrasomasis elementas veiksmingiausiai daro poveikį asmenims ir subjektams, turintiems turto ES arba būdų keliauti į ją;

26. smerkia bet kokias ES, jos institucijoms, valstybėms narėms, organams ar piliečiams taikomas atsakomąsias sankcijas vien už pagarbos žmogaus teisėms, demokratijai ir teisinei valstybei skatinimą ir jų puoselėjimą pasitelkiant ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą;

Skaidrumas, atskaitomybė ir teisinė valstybė

27. rekomenduoja didinti sankcijų proceso skaidrumą ir pateikti aiškias gaires, kartu užtikrinant į sąrašą įtrauktų asmenų teises į veiksmingą teisminę peržiūrą;

28. rekomenduoja vienu iš išbraukimo iš sąrašo kriterijų oficialiai pripažinti nepertraukiamus, akivaizdžius, tikrus ir ilgalaikius į sąrašą įtrauktų asmenų ir subjektų elgesio pokyčius, pavyzdžiui, nuolatinį bendradarbiavimą su tarptautiniais teisingumo mechanizmais, kad būtų skatinama atsakomybė ir reikalavimų laikymasis;

29. siūlo sukurti struktūrizuotą ir skaidrų konsultacijų mechanizmą, skirtą pilietinės visuomenės pranešimų teikimui ir dalyvavimui sankcijų procese, taikant apsaugos priemones pranešėjams, be kita ko, įsteigti specialų EIVT kontaktinį punktą; rekomenduoja nustatyti biudžeto liniją, skirtą stiprinti EIVT pajėgumus sistemingai vertinti, tirti, reaguoti į pilietinės visuomenės informaciją bei pasiūlymus ir juos nagrinėti;

30. ragina Tarybą ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai numatyti papildomąjį Parlamento vaidmenį renkant informaciją apie šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų atvejus ir teikiant pasiūlymus už juos taikyti sankcijas, ir teikti Parlamentui metines ataskaitas, susijusias su sprendimais dėl sankcijų pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą, įskaitant sankcijų apėjimą; ragina Tarybą nuodugniai apsvarstyti Parlamento rezoliucijose pateiktas rekomendacijas dėl įtraukimo į sąrašus;

Sankcijų apėjimo prevencija ir vykdymo užtikrinimo priemonių stiprinimas

31. ragina peržiūrėti ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą, kad būtų užkirstas kelias sankcijų apėjimui, ir paskelbti aiškias ir atnaujintas gaires dėl draudimo teikti ekonominius išteklius ir techninę bei materialinę paramą į sąrašą įtrauktiems asmenims ir subjektams, paaiškinant, kad draudimas teikti techninę ir materialinę paramą apima nefinansinę pagalbą, pavyzdžiui, IRT infrastruktūrą, programinę įrangą, teisinę pagalbą ir represijoms naudojamas kibernetines priemones; pabrėžia, jog reikia stiprinti ES sankcijų režimą išplečiant ir įvairinant antrinių sankcijų taikymą, kad jos būtų nukreiptos prieš vyriausybių pareigūnus, subjektus, įmones ir asmenis, kurie padeda sudaryti sąlygas pažeidimams arba sankcijų apėjimui ir dėl to autoritariniai režimai gali toliau vykdyti sunkius žmogaus teisių pažeidimus;

32. ragina Komisiją stiprinti bendradarbiavimą su Europos bankininkystės institucija, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija, Kovos su pinigų plovimu institucija ir nacionaliniais finansinės žvalgybos padaliniais, kad būtų sistemingai nustatoma, ar siekiant išvengti sankcijų naudojami neskaidrūs finansiniai produktai, kriptoturtas ir lengvatinių mokesčių struktūros;

33. ragina, kai tikslinga, subjektus kryžmiškai įtraukti į sąrašus tiek pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą,

tiek pagal geografiniu pagrindu taikomus sankcijų režimus;

34. ragina Tarybą peržiūrėti nukrypti leidžiančias nuostatas siekiant užtikrinti, kad sutartys, sudarytos iki asmens įtraukimo į sąrašą, neduotų naudos jų šeimos nariams ar susijusiems asmenims ir jokiems subjektams, kuriuos kontroliuoja asmuo, kuriam taikomos sankcijos;

°

° °

35. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai.